

«St. Olav utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2.50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Oppsigelser må være eksp. i hende seinst 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften. «St. Olav»s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743. Redaktøren privat 47156. — «St. Olav»s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, er åpen hver dag kl. 10—3. Onsdag lukket. Utbetalinger kun tirsdag kl. 1—2.

INNMOLD: Alle helgen — Alle sjeler. — Kristus, prest og konge. — Kjenn din religion. — Virginia Riesterer. — Moder Cosmasia 50 års jubileum. — Frøken Marie Rasmussen 60 år. — Her hjemme. — Katolsk ungdom! — Om «begeistring» og begeistring. — O.K.Y. åpner semestret. — M.U.L. åpner semestret. — Katolsk ungdom i Fredrikstad og Kristiansand. — Din dag.

Alle helgen — Alle sjeler.

November bærer fra gammel tid betegnelsen «de dødes måned — det var den tid av året hvor tankene atter og atter gikk til de kjære avdøde, så at alle bønnen mer enn ellers også omfattet bønn for de dødes sjelefred. Den dag i dag holder alle av den katolske trosbekjennelse denne skikk i ære, men aldri har vi hatt så megen grunn til å gjøre det som i den tiden vi gjennomlever no, hvor det hvert minutt faller mennesker til jorden — unge, kraftfulle, levedyktige menn, til hvem det var knyttet så sterk en tro, så lyst et håp og så varm en kjærlighet og som døden rammer på slagmarken eller lasarettene, og kvinner, barn og gamle som knuses under heimes ruiner. Ja, vi har grunn til å minnes de døde, men la oss også minne hverandre om at vi ikke kan eller bør innsnevre disse tanker og bønnen til bare å gjelde oss selv — de tap vi har lidt i vår familie og vennekrets ned gjennom årene. La oss minne hverandre om at våre følelser må utvide seg til å omfatte alle de mange sjelene som må forlate verden — uansett om de her på jorden har vært «venn» eller «fiende», trosfelle eller annerledes bekjennende eller helt uten bevisst bekjennelse. Når døden ikke gjør forskjell bør da heller ikke vi som enno en liten stund får tilhøre livet hervede gjøre det når det er sjelefreden det gjelder. Skal vi ikke forsøke å huske det i den november måned vi går inn i?

Det er vel ingen av oss som ikke no om dagen ber om fred på jord, fred mellom de levende her på jorden — også det er en grunn til ikke å glemme bønnen for de dødes fred. Ti kan hende kan denne bønnen for de dødes sjelefred danne en usynlig bro for den guddommelige fredsvilje, så denne kan finne flere åpne og mottagelige sinn enn tilfellet er no. «Fred være med dere!» var den oppstandne Frelsers

stadige hilsen til apostlene — og vi kan være forvissnet om at alle de mange sjeler som no går gjennom den store porten til oppstandelsen: døden, føyer sine stemmer sammen til en eneste brennende fredsbønn for dem de har latt tilbake.

La derfor denne november måned i det grufulle året 1944 bli en eneste stor fredsbønn. La oss hver dag for alle dødes sjelefred og derved forene våre stemmer med deres som ber for de levendes fred! Så sant den stridende og lidende Kirke er en realitet vi har fått nåde til å bekjenne oss til, har vi dermed også fått forpliktelsen til å erkjenne dens universalitet: den stridende og lidende menneskehet og til å ta konsekvensen av denne erkjennelse: kjærlighet. Den kjærlighet som er «sterkere enn døden» og som ikke kjenner enn si anerkjenner stengsler, hva enten disse er nasjonale eller konfesjonelle. La de døde lære oss denne kjærlighet — de døde som no er på vegen til den evige alle helgens dag.....

For det innprenter Kirken oss også, i og med at den setter sin store triumferende allehelgensdag i umiddelbar tilknytning til allesjeles dag, men før denne fordi denne tanken skal gå fore: døden er inngangen til den evige gleden — døden er først og fremst frigjørelsen for alt som har hemmet sjelene her. Den triumferende Kirke er syntesen av den stridende og lidende og vi må derfor ikke sørge over dødens høst som «de som ikke har håp». Allehelgensdagen peker på denne virkelighet som ligger bak døden — på den befrielse fra «synd og sorg og fare» som er dødens store gave til oss.

Den har et budskap til oss som tiden no skulde gjøre oss særlig lydhør for —

Kristus, prest og konge.

Av pater Finn Thorn. O. P.

Hos profeten Esaias leser vi disse ord: «Mine tanker er ikke deres tanker, og deres veger er ikke mine veger, sier Herren. Som himmelen er høyere enn jorden, således er mine veger høyere enn deres veger, og mine tanker høyere enn deres tanker.»

Disse ord bør vi legge oss på sinnet når vi taler om Kristus-Kongen. Når det gjelder Kristi kongedømme må vi gi avkall på de jordiske og menneskelige forestillinger som kongeverdigheten i alminnelighet vekker hos oss.

Med en konge forbinder vi den som sitter inne med den høyeste makt og myndighet. Han er herskeren som alle lyder. En konge er en majestetisk skikkelse.

Gjelder det samme for Kristus-Kongen? Uten tvil. Også Han sitter inne med all makt og myndighet. «Jeg har fått all makt i himmelen og på jorden», sier Han selv. Og alle adlyder Ham: «I Jesu navn skal alle kne bøye seg.» Og også hans skikkelse er en majestetisk skikkelse: «Han er avglansen av Guds herlighet og bildet på hans vesen og bærer alle ting ved sitt veldes ord, og da Han hadde fullført rensningen fra synden satte Han seg ved Majestetens høgre hånd.»

Men ser vi så på Jesu skikkelse slik som evangeliene skildrer Ham så er hans framtreten alt annet enn kongelig. Da Han står foran Pilatus er Han ikke hersker, men fange. Litt seinere blir Han nok hyldet som konge. Men på spøk. «Og soldatene tok til å hilse Ham: «Hill Deg, jødernes konge!» og de slog Ham i hodet med et rør, spyttet på Ham, falt på kne og tilbad Ham.» Slik blir Han gjort til en narrekonge, Han som Skriften kaller «avglansen av Guds herlighet».

Ser vi så på Kristi liv i hans Kirke, så møter vi heller ikke der noen kongelig triumf. Kristi Kirkes historie er tvert om beretningen om en rekke nederlag. Aldri har Kirken hersket, aldri har den vunnet noen endelig seier. En av de rikeste perioder i dens liv var da den ble mest forfulgt. Da den var fange i katakombene vant den sine største seire. Da den i middelalderen også satt inne med ytre jordisk makt fremkalte det en reaksjon som førte til dens mest smertelige nederlag. Det ser ut som om Kirken ikke skal seire, men bare kjempe mot andre og ytre fiender.

Hvorfor blir Kristi kongedømme slik stadig likesom holdt i sjakk? Hvorfor tillot Kristus at soldatene gjorde narr av hans kongeverdighet? Hvorfor er Kristi Kirkes veg en korsveg, og ikke et triumftog?

Fordi Kristus ikke bare er konge, men også prest. Fordi Han er mer prest enn konge.

Blant skriftene i det Nye Testamente er det brevet til Hebreerne som sterkest understreker at Jesus

er prest, Guds høgsteprest. Således står det om Ham at Han «er gått inn som forløper for oss ved at Han er blitt høgsteprest til evig tid etter Melkisedeks vis». Hans prestelige gjerning består i å forson oss med Gud ved å bære seg selv fram som offer for oss. «Men da Kristus kom som høgsteprest for de kommende goder, gikk Han gjennom et større og fullkomnere tabernakel. For dersom blodet av bukker og okser og aske av en ku som strøes utover helliger de urene på kjødet, hvor meget mer må da ikke Kristi blod — blodet av Ham som ved den Hellige And bar seg selv fram som et usmittet offer for Gud — rense vår samvittighet fra døde gjerninger til å tjene den levende Gud.»

Fordi Kristus først og fremst er prest setter dette sitt preg på hans kongeverdighet. Det er korset på Golgata som er hans kongsstol. Det er derfra Han hersker. Hans kongedømme er et prestelig kongedømme. Han er konge i et rike som ikke er av denne verden. I dette rike, som er Guds rike, hersker Han over sjelene ved å tjene og ved å lide. «Menneskesønnen er ikke kommet for å la seg tjene, men for å tjene og gi sitt liv til løsepenger for mange», sier Han selv.

Det er en tjenende og lidende gjerning Jesus er kommet for å fullføre på jorden. Derfor er det at Han har villet framtre i en fornedret, og ikke i en forherliget skikkelse. Derfor har Han stått som fange foran Pilatus, enda Han hadde kunnet be sin Far sende Ham «mer enn tolv legioner engler». Fordi Han er forløser og forsoner mer enn konge og hersker, har Han tillatt soldatene å gjøre narr av hans kongeverdighet.

Slik må også Kristi Kirke framtre. Heller ikke Kirken er sendt til verden for å herske, men for å tjene. Når Kirkens tjenere er fristet til å glemme dette, da minner Gud dem om det ved å tillate de nederlag som har fulgt Kirken gjennom hele dens historie. «Mine tanker er ikke deres tanker, og deres veger er ikke mine veger, sier Herren.» Kristi rike er ikke av denne verden. Derfor er Kirkens liv preget av andre lover enn de som hersker i denne verdens riker. Den seirer i forfølgelser og nederlag. Den hersker over sjelene ved å tjene dem.

Undertegnede har nettopp vært på en reise til våre menigheter på Sørlandet og Vestlandet. De er ikke store, våre katolske menigheter. Og der i de små menigheter lever prestene et beundringsverdige selvpoppofrende og ofte ensomt liv. Men fra altrene i disse kirkene strømmer der åndelig kraft og liv over uendelig mange flere sjeler enn de få som er synlig til stede. Det hellige messeoffer frambæres. Ved prestenes breviarbønn og søstrenes officium er det

Kirkens liturgiske bønn som stiger opp til Guds trone. Slik øver Kirken en prestelig virksomhet også i vårt land. Dens gjerning blir ofte miskjent. Kirkens liv i Norge er et liv i det skjulte, og ingen kongelig triumf. Men bare det at Kirken er i Norge er umåtelig betydningsfullt. De bønner som blir bedt, de hellige messer som frambæres, de offere som bringes av prestene og søstrene og alle gode katolikker, alt dette tjener sjelene i dette land, alt dette er prestelig virksomhet. Alt dette skal engang bære frukt, alt dette forbereder den dag da vi alle i fellesskap skal hylde Kristus som vår konge og anerkjenne hans Kirke som alle menneskers mor og sanne herskerinne. Den nuværende splittelse mellom de kristne, så vel som den verdensbrann som herjer verden, kommer nettopp av at Kristi og hans Kirkes autoritet ikke anerkjennes. For selv om Kristus først og fremst er prest, så er Han også konge. Han påtvinger ingen sitt herredømme. Men menneskene skal selv frivillig både i det offentlige og private liv hylde Ham som deres Fører og Konge, og adlyde hans bud. Da, men også først da, vil freden

igjen vende tilbake og rettferdigheten herske blant menneskene så vel i de enkeltes som i folkenes liv.

Men noen endelig seier vil Kristus og hans Kirke aldri oppleve på jorden. Det er først ved tidenes ende at Kristi kongedømme skal åpenbares i all sin herlighet, når «Menneskesønnen kommer, og alle englene med Ham og Han skal sitte på sin herlighets kongestol.» Da skal alle de som har delt hans skjulte liv og hyldet og æret Ham i hans tjenende og lidende gjerning som prest, med glede og jubel få del i hans kongedømmes prakt. Men de som har tatt forargelse av Jesu og hans Kirkes jordiske fornedrelse skal da med skam måtte hylde Ham som «evighetens konge, den udødelige, den usynlige». For da skal Skriftens ord oppfylles: «Han ydmykte seg og ble lydlig til døden, ja til døden på korset. Derfor har også Gud opphøyd Ham og gitt Ham et navn som er over alle navn, så i Jesu navn skal alle kne bøye seg, deres som er i himmelen, på jorden og under jorden, og hver tunge skal sanne at Herren Jesus Kristus er i herligheten hos Gud Fader.»

Finn Dominique Thorn. O. P.

Kjenn din religion.

Av A. J. LUTZ. O. P.

XX. Kjærlighet til oss selv og våre medmennesker.

1. Kjærlighet til oss selv.

«Men det annet bud er likt dette. Du skal elske din neste som deg selv» (Matt. 22, 39). Vi har altså ikke bare lov, men plikt til å elske oss selv. Sammen med alle andre mennesker ble også vi kalt til å bli delaktige i Guds rike. For å oppnå dette mål har vi av Gud fått livet, det legemlige, det åndelige og det overnaturlige. Disse goder må vi ta vare på og bruke etter Guds vilje og mening. Vi er forpliktet til å ta vare på vårt legemlige liv og vår helbred. Det kan inntreffe omstendigheter hvor vi må ofre oss for andre eller for en stor sak i Kirken eller i det politiske samfunn. Hverken våre krefter eller vår frihet eller vårt liv har vi lov å spare, når det gjelder å hevde vår kristne tro og vår moralske verdighet like overfor gudløse potentater, eller når det gjelder å verge fedrelandet mot fremmede voldsmakter, eller når våre medmennesker er i nød og det står i vår makt å hjelpe dem. Men bortsett fra slike omstendigheter er det synd å skade sin helbred eller å undergrave sine åndelige evner, f. eks. ved utskielser eller lettsindig overanstrengelse. Nyttelsesmidler som alkohol eller tobakk, bør brukes med fornuft. Kokain,

opium, morfin og andre bedøvelsesmidler er bare berettiget for å bekjempe en farlig sykdom. Er det synd uten alvorlig grunn å utsette seg for livsfare, så er det enda større synd å ta livet av seg selv. Mennesket er ikke herre over sitt eget liv. I tunge trengselsstunder har vi lov å be til Gud som Elias: «Det er nok; ta no mitt liv, Herre, for jeg er ikke bedre enn mine fedre (3. Konkebok 19, 4). Men selv å ta det, er et opprør mot Gud, med mindre det skjer under et anfall av tungsinn som fratar mennesket fornuftens bruk.

Kjærligheten hos oss selv gjør det også til en plikt for oss å ta vare på vår ære og vårt gode navn. Foruten disse moralske goder blir det vanskelig eller umulig for oss å gjøre den innsats i livet vi har fått kraft og kall til.

Men den helligste plikt mot oss selv er den å bevare oss i Guds vennskap og nåde. Verre enn alle synder mot våre naturlige goder er det å utsette seg for den evige fortapelse. Vi gjør det når vi av egen skyld mister den kristne tro, og i det hele tatt når vi nekter å stå imot de drifter og innskytelser som går ut på å drepe nådens liv i vår sjel.

Hovedårsaken til alle synder er misforstått egenkjærlighet, dvs. den feil å elske seg selv på en måte som står i strid med den kjærlighet vi skylder Gud og med den moralske orden Gud har fastsatt. «Det finnes to arter av kjærlighet, og de er opphav til

to riker: Kjærligheten til oss selv i den grad at vi forakter Gud er opphav til denne verdens rike. Kjærligheten til Gud i den grad at vi forakter oss selv er opphav til det himmelske rike. Verden søker sin ros i seg selv. Det himmelske rike finner sin ros i Gud» (St. Augustin «de Civitate Dei» XIV. 28).

Den mest alminnelige og farligste form for falsk egenkjærlighet er hovmot. Derfor lyder Jesu ord, vi kan godt si: Jesu bønn til oss: «Lær av meg, for jeg er saktmodig og ydmyk av hjerte, og de skal finne hvile for deres sjeler» (Matt. II, 29). Denne oppfordring til ydmykhet er grunnen til at mange med Nietzsche stempler den kristne moral som en slave-moral. Med sitt bud om ydmykhet skal den frata mennesket all selvbevissthet, all virkelyst og foretag-somhet, slik at vi helt passive liksom skal gå under i bevisstheten om vår synd og skrøpeligheit. Men den kristne ydmykhet har ikke noe felles med dette vrøengebilde. Den har for det første ikke sin dypeste grunn i syndsbevisstheten, men i bevisstheten om at vi som skapte vesener ikke har vår tilværelse, vårt liv, vår virksomhet av oss selv, men av all værens evige urgrunn og opphav: Gud. «Jeg er den som er» (2. Mos. 3, 14). Også vårt liv som kristne, har sitt utspring i Gud alene, i frelsens og nådens Gud. «Hva har du som du ikke har fått? Men dersom du har fått det, hvorfor roser du deg som om du ikke hadde fått det?» (1. Kor. 4, 7). «Om en mener at han er noe, enda han ingenting er, da dårer han seg selv» (Gal. 6, 3).

Imidlertid er denne innsikt i vår avhengighet av Guds skapende allmakt ikke nok for å gjøre oss ydmyke. Også Satan har den og er allikevel grunnfestet i en evig hovmotssynd. Det som virkelig gir et ydmykt sinnelag er kjærligheten til Gud, kjærligheten som gjør at vi med hele vår sjel samtykker i vår intethet og avmakt, ja at vi gleder oss over den, forat «evighetens konge, den udødelige, den usynlige, ene Gud skal ha ære og herlighet i all evighet» (1. Tim. 1, 17). Det er altså ikke først og fremst som syndere at vi er ydmyke, men som skapninger. Hvordan kunde ellers Kristus være den ydmykeste av alle? Syndsbevisstheten er imidlertid for vårt vedkommende en mektig hjelp til å få ringe tanker om oss selv, for synden er nok for oss det klareste vitnesbyrd om vår intethet og vår avhengighet av Guds nåde.

Men så lang fra at ydmykheten gjør sløv og passiv, er det nettopp den som best utvikler virkelyst og gir bevissthet om en kraft som overvinner alle vanskeligheter. Den hovmodige stoler på sin egen kraft, og den er begrenset. Den ydmyke vet at det er «Gud som virker alt i alle» (1. Kor. 12, 6), ikke slik at Gud fortrenger eller underkuer, men tvert om fremkaller vår virksomhet, bærer den med sin skapende makt, opprettholder den når den menneskelig sett vilde være nødt til å gi opp. «Det er Gud som virker i dere både det å ville og det å virke etter hans velbehag» (Filipp. 2, 13).

(Forts.)

† Virginia Riesterer

in memoriam.

Jeg har kjent atskillige mennesker som sa at de lengtet etter døden. Bare de ferreste mente det virkelig. Frk. Riesterer var en av de få. Ikke for å slippe livets plager, skjønt hun hadde et riktig tungt kors å bære med sine 85 år, nesten blind og i årevis heimsøkt av en hårdnakket astma. Nei, det var ikke det. Hun ønsket å være i himmelen. Himmelen var for henne noe så håndgripelig og virkelig som neste gatehjørnet er det for Dem. Hun levde bokstavelig etter apostelens gode råd: «La Eders ferd være i himmelen.» Det har alltid vært hennes hjerteønske å kunne tjene Ham som ordenssøster. Det ble ikke forunt henne, grunnet svakelig helbred. Men neppe noen søster har levd så løsrevet fra alt jordisk — så hjerteren og så lydig mot Guds vilje som hun. Det fortelles at en adelig herre sa hånlig da den hl. Birgitta med stor pomp og prakt ble begravet: Hva kommer sånt gammel menneske meg ved. Det er mulig at mangen en har tenkt noe liknende når han møtte hennes gamle bøyde skikkelse. Men en trengte bare å se inn i de gamle gode øyne for å se et ganske lite glimt av en annen verden. Vi vet hva det var. Det var den verden som hennes tanker levde i.

Største delen av sitt liv har hun viet omsorgen for Kirken. Hun fulgte meget snart sin bror, presten, hit opp. Siden har hun trofast stått ved hans side. De var svært forskjellige i karakter, men ett i sin dype kjærlighet til Kirken. Ofte var livet så tungt for henne at hun var nær ved å gi opp og reise tilbake til sitt kjære Elsass. Til slutt seiret alltid hennes ukuelige offervilje. Oe som er kommet henne nærmere vet at de har møtt et menneske utenfor det vanlige. At også Vår Herre, menneskelig talt, hadde bruk for henne, viser den omstendighet, at hun trass i et minimum av legems-krefter ble hele 85 år og det etter et uhyre arbeidsomt liv, med en tung og lang arbeidsdag. Virginia Riesterer har aldri fått noen utmerkelse. Hun var en av de svært stille i landet. En av de uunnværlige for Guds rike. De senere år tilbrakte hun hos St. Franciskussøstrene i Arendal. Her levde hun stille for seg selv, så å si vegg i vegg med kapellet. Her ble hun også pleiet med stor omsorg og kjærlighet, helt til den dag da hun endelig fikk sitt største ønske oppfylt. Bare Gud vet hvor megen vel-signelse hun har brakt over det huset som kjærlig åpnet sine dører for «det gamle menneske». Hun døde Birgittadagen og ble begravd den 12.

Gorissen.

Moder Cosmasia 50 års jubileum.

Det er fest hos St. Elisabethsøstrene Kristi Kongedagen og fest i St. Halvards menighet: Moder Cosmasia feirer den dagen sitt 50 års jubileum som ordenssøster. Den 29. oktober 1894 mottok den unge Hedwig Martin fra Dresden i Breslau St. Elisabethsøstrenes or-

Frøken Marie Rasmussen 60 år.

Den 25. oktober fylte frøken Marie Rasmussen 60 år, og skjønt det dessverre blir post festum vil vi ikke unnlate å bringe «St. Olav»s mangeårige kasserer vår takk for trofast samarbeid. Både i kraft av denne sin stilling og som bestyrer av St. Olavs forlag har frøken Rasmussen kommet i kontakt med vel de fleste av våre trosfeller her i landet, som alle — ikke minst geistligheten — har lært å sette pris på hennes tjenestvillighet og oppofrende arbeidsomhet, og som derfor alle forener seg i ønsket om at det må forunnnes henne mange gode år framover, til gagn og glede for henne selv og oss andre.

Hec hjemme —

Kristiansand. Der har vært atskillig interesse for Moderkirken i Kristiansand de siste par årene — og også noen framgang; skjønt de forestillinger man i utenbys katolske kretser gjør seg om dette, for det vesentlige er velvillige, men fantasifulle overdrivelser.

Høstsesongen åpnet meget lovende med at pater Thorn holdt et meget interessant foredrag om en av «det skjulte Frankrikes» store sønner, Ernest Psichari. — I uken som fulgte — 13.—17. september — var det dernest menighetsretrett, likeledes ved pater Thorn. Etter å ha definert begrepet «å være en kristen», gikk han over til å tale om troen, håpet og kjærligheten i tre foredrag. Menigheten møtte manntjevt opp til de innholdsrike og velformede foredrag, og der var også en del utenforstående interesserte til stede hver aften. — Søndag morgen var det felleskommunion for menigheten, og ettermiddagen avsluttet pater Thorn retretten med et ytterst interessant foredrag om «Det ondes opphav». Foredraget dannet tillike innledningen til høstens apologetisk foredrag i ettermiddagsandakten om søndagen.

Søndag 15. oktober har igjen vært en stor dag for menigheten. Der var pontifikalmesse ved hs. hogærverdighet biskopen med pater Boers og pater Thorn som diakon og subdiakon. Biskopen holdt en inntrengende preken om betydningen av Fermingens sakrament — innvielsen til Kristi stridsmenn — og meddelte deretter Fermingens sakrament. — Kirken var fylt til siste plass av en interessert og lydhor forsamling.

I ettermiddagens festandakt preket pater Thorn som en fortsettelse av sitt tidligere foredrag «Det ondes opphav» — om «Moralsk kontra umoralsk livsførsel», og etter var kirken meget godt besatt. Menigheten samlet seg etter andakten hos sostrene til en festlig sammenkomst. Uten å gå i detaljer, kan det fastslås at festen virkelig var meget vellykket.

H. G. R. S.

Stabekk. St. Olavsforeningen på Stabekk hadde til sitt møte torsdag 5. okt. fått pater Rommelse som foredragsholder. Emnet var: «De første kristne og deres tro.» Det ble framvist en mengde lysbilder av avbildninger som er risset inn i de første kristnes gravsteder, katakombene. Skikkelser fra bibelen som f. eks. Noah, Moses, Peter og Paulus forekommer ofte. De fleste bilder er symboler. Attrå etter det evige liv avspeiler seg i dem. Katakombemaleriene bærer et tydelig vitnesbyrd om at de første kristne har hatt samme tro som oss. Vi burde tenke på de idealer de vilde leve og dø for. Det skulde styrke oss i vår tro og gi oss større kjærlighet til vår kirke.

Sekr.

densdrakt — og fra det øyeblikk av ble hennes liv ofret den store Herre og Mesters vilje. Allerede i 1895 måtte hun forlate heimlandet og kom først til København og derfra i 1907 til Norge, hvor hennes virkefelt ble Tromsø og Trondheim og til sist Oslo. I 1931 ble hun Moder for hjemmet i Urtegata og provinsialforstander for den norske provins av St. Elisabethsøstrenes kongregasjon.

Bak alle disse data ligger et liv i det godes tjeneste — et liv med glede, et liv med skuffelser som det no engang er alle menneskers lodd så lenge vi vandrer i denne «tårenes dal», men også et rikere liv enn det er beskåret de fleste, fordi det er levet helt uselvvisk og under Kirkens beskyttende, lysende og varmende varetekt. Moder Cosmasia er derved selv blitt en refleks av denne beskyttelse, dette lys og denne varme, og mang en mørk livsskjebne er blitt lysere og lettere fordi den ble ført på hennes veg. Det vet de menigheter å berette om som hun har vært som en kjærlig søster og moder for med råd og dåd — det vet de mange som har funnet en trygg heim i Urtegata. Derfor vil gode ønsker og tanker finne vegen til moder Cosmasia på Kristi Konge søndagen med takk og hilsen:

— ad multos annos!

Det innskjerpes atter

at alle manuskripter som innsendes til «St. Olav» under merke må være ledsaget av forfatterens navn til bruk for redaksjonen. Vi har mottatt en meget god men anonym artikkel til Kristi Konge-festen som vi dessverre — da forfatternavnet manglet — har måttet la gå i papirkorgen.

Drammen. «St. Laurentius' budstikke» er utkommet med sitt første nummer. «St. Elisabethforeningen» vil i år ha møte hele vintersesongen, hvor soknepresten vil kåsere over det interessante emne «På reise med St. Paul».

Søndag 24. september gjestet 26 skolebarn fra St. Josephs Institutt Drammen og overvar høgmesse, hvor barnas sang var til glede for hele menigheten. Fem av barna tilhører for øvrig Drammens menighet og to av dem ministrerte.

Hønefoss. Pasientene på tuberkulosehjemmet Trygstad ved Hønefoss hadde lørdag 14. ds. en meget interessant kveld, idet pastor H. Taxt fra Oslo var her og holdt et kåseri over den kirkelige kunst i Rom. Innledningsvis omtalte han også kunsten fra det antikke Rom. Kåseriet som var fullt av interessante detaljer ble ledsaget av mange vakre fargelagte lysbilder, dertil kom så pastorens likefremme måte å tale på som gjorde at tilhørerne fulgte med med spent oppmerksomhet. Slike underholdningskvelder er av meget stor betydning for oss tuberkulosepasienter, som p. g. a. vår sykdom i årevis må oppholde oss på sanatorier og heimer. Vi sender Dem derfor, hr. pastor Taxt, vår hjerteligste takk for at De kom og håper at de snart kan komme igjen.

Så var det noe jeg med redaktørens tillatelse vil spørre «St. Olav»s lesere om: Har dere noen gamle bøker, tidsskrifter og liknende som dere kunde sende oss? Det skorter på lesestoff, og udugelige til arbeid som vi er, har vi ikke noe annet å ta oss til enn å lese. Vi tar imot bøker enten de er innbundet eller ei. For mottagelsen vil bli kvittert her i «St. Olav». Bøkene kan sendes til adr.: Trygstad, Hønefoss.

På vegne av pasientene

Referent.

Vi anbefaler denne saken på det varmeste.

Red.

Ignis
ORGAN FOR KATOLSK UNGDOM

Katolsk ungdom!

Klokkene for Krist kongefesten runger snart fra våre kirker. Hør dem, du katolske ungdom, unge menn og unge piker. De har et særlig bud til dere. Krist kongefesten er jo deres fest, den katolske ungdoms fest. Det er Kristi unge garde som må gå i spissen med hans kongefane. Historien lærer oss at alle seirene Kristus har vunnet over sine og sin Kirkes fiender, alltid er blitt vunnet av ung kraft, av ungt blod, av ung kjærlighet.

Når no Kristkongeklokkene kaller, da må ingen av dere mangle: i sluttede rekker må dere gå opp til Herrens bord og ta del i den høgtidelige vigsel av verden til Kristus kongen. Med hele deres unge hjerters begeistring må dere bekjenne deres kjærlighet og troskap mot Kristus og hevde hans kongelige rettigheter over sjelene og samfunnet.

Jeg oppfordrer derfor all vår katolske ungdom, ikke bare i Oslo, hvor ungdomslagene alt i mange år har holdt sin tradisjonelle ungdomsdag, men også i alle de andre byene, hvor de unge enno ikke er så tallrike, om å gjøre Krist kongefesten til en manifestasjon for sin tro og troskap til Kristus og fornye seg

i sin fermingsånd til aktivt arbeid for Kristus og hans rike.

Kristus, min konge, ene deg
tjene jeg vil på livets veg,
tro til mitt øye brister.

† Jacob-Mangers
biskop av Selja.

Grimon:

Om "begeistring" og begeistring.

Der er to slags begeistring — minst. Der er først den slags entusiasme som velter seg umettelig i faner og proklamasjoner og symboler, og som svelger henført i anstrengt kraftsentimentalitet og følelsesrus. Den óser oss imøte fra tusener av «fengende opprop» og «mannende appeller» og den trives ypperlig i visse typer av populær idealisme. I beste fall er den ufruktbar, i ethvert fall er den innerst inne kjærlighetens fiende. Den er virksom, farlig og forkledt, i ungdomslederen, forfatteren, politikeren, skolemannen som her og der og overalt står på en talerstol og tuter ungdommen i ørene at den skal intet mindre enn redde verden, slik uten videre, den skal utrydde hatet og arbeidsløsheten og krigen og banningen og alkoholen og riksmålet og en vet snart ikke hva. Store, fete ord — blendende ord i skrift og tale, — det er den «lydende malm og klingende bjelle» denne falske begeistring. Og hvor lite storhet og kjærlighet den dekker!

Selvfølgelig skal vår begeistring, den begeistring som vår høgerverdige biskop taler om i sine ord til ungdommen, være en annen, — en tilstand der «geist» virkelig står for ånd og begeistring betyr beåndelse. Den skulde forene nøktern, livsnær realisme med den store, kristne livsverdi som med en nesten utslitt klisje har vært kalt «hellig glød». Vår spesielle begeistring er kanskje mindre dekorativ og mer i det stille. Den skal og må være det — en stille glo som varmer uavhengig av vaiende flagg og ildnende taler, som ikke slukner og svartner og mister motet der hvor gråheten og midelmådigheten tar til, og hvor selv lidelsen er nektet storhet og reisning. Vår begeistring har svaret til stortalerne, til skvadronørene, til alle disse som absolutt skal «begeistre» oss til ditt eller datt på rede hånd: «Jeg kan ikke redde den europeiske ungdommens moral nettopp no i ettermiddag fordi jeg skal i et katolsk foreningsmøte, og hva den åndelige verdenskrise angår, så får den vente til neste uke med å bli løst, — min uke er alt fullt besatt. Der er felleskommunion og studiesirkel, jeg har lovt et bidrag til bladet vårt, og fredag skal jeg hjelpe til i menighetspleien.» Eller: «Jeg har ikke tid til å være bekymret for Kirkens neste hundreår i Norge, — da er det verre med kommende uke, — der skal skaffes gjenstander til den basaren og program til den festen, og jeg må snakke med formannen og soknepresten og kvikke opp Petter som begynner å forsvinne fra møtene våre!»

Små prosaiske og slett ikke heroiske — men å! så nødvendige løft og hjelpsomme tak, snart her og snart

der. Bevares — en blir ikke helter av det, ikke engang «hverdagshelter». Og slett ikke helgener. Men legg merke til hvordan der likevel hos ungdommens vernehelgener er noe som korresponderer med dette.

I den hellige Aloysius' liv finner vi riktignok i første rekke masser av den eventyrlighet og idealdrom som bor i alt som bærer ungdomsnavnet med rette: dette fantastiske, absolutte, himmelstormende og kompromissløse. Visst er der roman over dette livet — Sydens sol og farger, ridderpasjen med de store, ideale mål, de beundrede jesuitter, pleien av spedalske og døden der i barmhjertighetens tjeneste. Hvor det har praktfull reisning alt sammen! St. Aloysius er jo selve eventyret slik som det noen ganger tar liv i levende kjøtt og blod under varmere himmelstrøk enn våre. Men det innebærer også faren for at det hele blir virkelig for oss. Vår virkelighet, vår hverdag er så forskjellig fra denne italienske riddersønnens, vi har ingen kårde å legge ridderlig på Vår Frues alter, slik som det den gangen var tidens stil.

Her er det St. Hallvard trer oss festlig imote, — en tidløs ung norsk gutt. Hvor vi kjenner ham, den unge bondegutten på Husaby med den samme synsranden som vi, den samme gode luften av norsk furu og salt sjo i neseborene. Han søker såvisst ikke eventyret, ikke ekstasene og visjonene, han holder seg norsk og noktern til det daglige strev i sitt fiske og sitt jordbruk og er en god, alminnelig kristen ung mann. Så kommer eventyret og udødeligheten og glorien til ham, ikke i mystisk henrykkelse, ja ikke engang i kirken, men i den båten han har rodd hundre ganger og spikket hakk i og flikket på — midt i hans grå hverdag trer det inn. Slik heliger Gud hverdagen og det grå fordringsløse arbeidet. Min fantasi og min tanke trekker så lett et skille her som ikke er sant. Ganske visst — St. Hallvard vokser ikke på trær, men når det gjelder Guds virken gjennom det hverdagslige, er det meg forbudt å se noen egentlig forskjell mellom unggutten Hallvard Vebjornssons båt og min kontorkrakk, min drakjerre, min sløydebek, min skoleputt.

Så er den begeistring som er vår begeistring en fint avstemt egenskap. Den har noe av St. Aloysius' stille, varme kjærlighetsild, ungdommelige avgjorthet og strålende eventyrfest, likesom den bærer i seg St. Hallvards livsnære realisme og rettferdighetssans og fordringsløse enkelhet og hverdagslighet. Og den skal være like levende og sterk i strålende ridderes følge under Sydens romantiske sol som i en atskillig mindre dekorativ fiskerbåt i Oslofjorden. Ellers er den noe annet enn vår begeistring, den er — nåja, «begeistring».

O.K.Y. åpner semestret.

«Jeg vilde ønske at dere antok St. Hallvard som vernehelgen.»

(H. H. Biskopen i O.K.Y. 10. september 1944.)

Den 10. september åpnet Oslo Katolske Ynglingeforening det nye semester med opptaking av 4 nye medlemmer i biskopens kapell. Det verdige og vakre ritual, forfattet spesielt for foreningen av dens direktør, pastor Sund, understreket på en tiltalende måte det alvor og den ansvarsbevissthet med hvilken ynglingene nå går inn i det nye arbeids-

år, og gav åpningen en festlig og stilfull ramme. Pastor Sunds korte, men inntrengende tale og den hogtidelige utdeling av foreningsmerkene ved formannen, gjorde det hele til en manifestasjon av den katolske ungdommens begeistrede oppslutning om Kirken og dens idealer, og etter meddelelsen av den sakramentale velsignelse, ble vår norske «katolske nasjonalsang», «Vi elsker vår kirke —» sunget med en glød som aldri før.

Det selskapelige samvær etter opptagelsen bod også på atskillige gledelige overraskelser. Takket være festkomitéens usedvanlige aktivitet var klubblokalet nesten ikke til å kjenne igjen. Der var dekket et festlig bord hvor O.K.Y.s fane markerte biskopens æresplass, og i peisekroken var der laget en hel liten salong for våre geistlige gjester, selvfølgelig med den baktanke å forlenge deres besøk ved å gjøre det mest mulig komfortabelt, for gjestene var den gang ingen ringere enn vår avholdte overhyrde samt ynglingeforeningens grunnlegger, mgr. Kjelstrup.

I den beste stemning gikk man tilbords, og den beskjedne meny — medbrakte smørbrød og kaffe — gjorde på ingen måte humøret mindre, tvert om. Kaffen gjorde seg til og med fortjent til å bli hyldet med mgr. Kjelstrups muntre kaffevise.

Den første som tok til orde ved bordet, var foreningens formann som i en liten oversikt trakk opp dens mål og de midler som foreligger til å gjennomføre dem. Hans tale munnet ut i en hyldest til biskopen som ynglingene sluttet seg til av fullt hjerte ved å synge hyldningssangen til overhyrden. Som håpet, og nesten framprovosert av lange, forventningsfulle blikk, tok så Hans hogerverdighet ordet. «Hvor vår biskop vil, slutter vi oss til, med vår ungdoms kraft og

ild. I disse ordene som dere no har sunget til meg ligger der et løfte og en forpliktelse,» begynte biskopen. «Når dere synger dette med en slik begeistring som den dere nettopp viste meg, da vet jeg og gleder meg over at jeg fullt ut kan stole på dere, på deres trofasthet og hengivenhet mot Kirken, og på deres gode vilje til å leve som rettskafne og oppriktige katolikker.»

Biskopen kom derpå inn på den hellige Hallvard, som mer enn noen annen syntes ham et praktfullt eksempel og ideal for unge norske katolikker, og som han vilde ønske stod som levende og manende symbol for den katolske Oslo-ungdommens forening. I St. Hallvard vilde O.K.Y. finne en vernehelgen, som fullt ut harmonerte med de mål den satte seg, og som vilde inspirere vår ungdom på nytt og på nytt til en enkel og bramfri og trofast kristendom.

Biskopens ord ble påhørt med den største oppmerksomhet og vant stor gjenklang, likesom der var en tydelig stemning for at den nærmest følgende generalforsamling gjør biskopens populære forslag til virkelighet og antar den hellige Hallvard som foreningens vernehelgen. «Hvor vår biskop vil, slutter vi oss til —»

Etter overkyrdens tale, grep Ch. Christensen, som eneste representant for æresmedlemmene, ordet, og tolket ynglingenes oppriktige takknemlighet overfor mgr. Kjelstrup, som siden han stiftet foreningen aldri hadde latt den komme utenfor sin «interessefære», og fremdeles trofast viste den oppmerksomheter så langt helse og krefter tillot.

Mgr. Kjelstrup svarte med en spirituell og velformet tale hvor han gav glimt fra dens no virkelig tradisjonsrike historie, og oppmuntret medlemmer og styre til fortsatt full innsats for det målet som er forjettelsen for oss alle — NORVEGIA CATHOLICA.

Etter bordet, oppløste møtet seg i smågrupper om bridge, spill og andre hyggelige beskjeftigelser, likesom en skare ynglinger samlet seg om vår geistlighet til koselig passiar og gemyttlige diskusjoner. Det vellykte møte trakk ut til bortimot midnatt, og ble avsluttet i den beste stemning.

RO-Sa.

M.U.L. åpner semestret.

Tirsdag den 24. september hadde M.U.L. sitt første møte etter ferien. I følge lovene skulde det derfor være generalforsamling med valg av nytt styre. 27. stk. hadde innfunnet seg i biskopens kapell hvor pater Notenboom holdt et manende foredrag for oss om egoisme, de store hverdagsproblemer som å holde våre avtaler, og å hjelpe våre medmennesker.

Etter den sakramentale velsignelsen, gikk vi over i klubblokalet hvor vi etter en del diskusjon ble enig om at styret for sesongen 1944/45 skulde ha følgende sammensetning: Berit Linnerud ble som foregående år, formann, Tordis Røstad ble nestformann, Elna Olsen kasserer, Ulla Andresen sekretær og Else Berg suppleant.

I mens kom biskopen på besøk, hva selvfølgelig vakte stormende jubel. Det er som vi nettopp da føler hans interesse for oss unge. Og det blir en egen hyggelig stemning når vi kan ha ham in mellom oss.

Isteden for Ba Hegna som var forhindret fra å være til stede, leste Ulla Andresen opp en fornøyet oversikt over M.U.L.s virke i det forløpne år.

En tur til Frankrike rakk vi også denne aften. Sr. Cle-mence holdt nemlig et festlig foredrag om Paris. Foredraget var ledsaget av lysbilder.

Etter Pariserturen vår satte vi oss til tebordet. Over te-koppene kom dessuten praten virkelig i gang. Det var jo første møte etter ferien. En hel sommers opplevelser skulde gjennomgås fra først til sist.

Kruska.

Katolsk ungdom i Fredrikstad.

Ungdomslaget St. Hallwards første virkeår må en si har vært vellykket. Laget søker å virke på tre områder. Hvert område har sin spesielle leder eller rådgiver under ledelse av formannen. Møter holdes hver 14. dag i tur og orden etter de tre retningene.

På det religiøse området har det vært foredrag om kirkelige emner: Kirke og kloster i middelalderen, Maria-åpenbaringene i Fatima, Den hl. Franz av Sales. Videre har det vært spørsmålskonkurranser i liturgi og kirkehistorie. Felleskommunion har det vært hver måned. Like før St. Hallwards-festen holdt laget sin retrett ledet av sokneprest Sund.

På det almindennende området kan nevnes foredrag med lysbilder om Kunsten i Peterskirken, De Sandvigske samlinger på Lillehammer, De gamle indianerkulturer i Mellom-Amerika; videre spørsmålskonkurranser i kunst og litteratur.

De fleste foredragene har vært holdt av lagets medlemmer.

På det sosiale området har møtene vært arrangert i en mer selskapeleg tone for å øke kameratskapet mellom medlemmene. Ofte har et medlem fortalt fra en tur, en reise, et utenlandsopphold osv. En har hatt med mat og hygget seg så godt det lar seg gjøre med kaffesurrogat. Av større festlige arrangementer kan nevnes en underholdningsaften for menigheten i november i fjor. Katolsk ungdom fra Oslo gjorde her stor lykke med sin underholdning. Laget har hatt sin egen julefest, og på St. Hallwards dag den 15. mai hadde vi sesongens siste festlige arrangement. På det sosiale området har laget også virket utad. Det er blitt arrangert morsomme underholdninger for menighetens barn. Videre ble det spilt teater og gitt underholdningskvelder til inntekt for nye instrumenter i kirken og foreningslokalet. Inntekten av en av disse kveldene gikk til Bergenshjelpen.

Dette var litt om hvordan ungdomsarbeidet er her i Fredrikstad. Vi får håpe at dette første året er begynnelsen til et godt og resultatrikt arbeid for vår menighet. For det nye arbeidsåret er planene for laget lagt i det samme sporet. La oss håpe at vi også neste år kan melde om godt resultat.

K. J.

Katolsk ungdom i Kristiansand.

Det viser seg her som andre steder at det er ungdommen som er mest lydhør overfor Kirkens budskap. De av dem som våger å være ærlige overfor seg selv, erkjenner nettopp i en tid som denne at alt det man tidligere bygde på, har spilt fallitt. De søker først og fremst en livsoppfatning som på engang kan tilfredsstillende den sunne fornufts krav og vår higen etter det absolutte, etter Mysteriet. Selvfølgelig er jo katolisismen ikke bare en livsoppfatning eller en verdensanskuelse, men et utgangspunkt må man jo ha. — Det er dessuten også befriende at for deres vedkommende står striden bare i mindre grad omkring de gjengse fordommer — enten fordi de slett ikke interesserer, eller fordi de ved bruk av den sunne fornuft nok så snart sjaltet ut som opplagte usannferdigheter.

For å samle den interesserte ungdom har vi i høst gått i gang med møter hver 14. dag. Som fast hovedpost på programmet gjennomgår soknepresten et avsnitt av Galaterbrevet, hvorefter en av oss holder et foredrag eller innledning til diskusjon over et emne av mer almen art, det være seg musikk eller litteratur, eventuelt Kirkens stilling til tidens problemer.

G. S.

Din dag.

Ungdomsdagen må intet skygge —
så den visner fattig og stille hen
Din ånd skal skape, din hånd skal bygge,
din strid skal være din beste venn.
Kan hende gjemmer du savn og skygger
som tynger dagen og sinnet ned.
Da vit at aldri har noen sovet
seg fram til seier og funnet fred.

Ulla Andresen.

Redaktør: E. Dithmer-Vanberg.

Thronsen & Co. Boktrykkeri, Bernh. Getz gt. 3 - Oslo